

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 8Ek/636/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124265988
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Silvia Turzová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6124265988.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zast.: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka so sídlom so sídlom Majerníkova 3479/3A, 841 05 Bratislava 4, IČO: 42 185 190, proti povinnému: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. XXX, XXX XX C., o vymoženie 499,19 Eur s príslušenstvom, o sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 8Ek/636/2024 zo dňa 11. 04. 2024, takto

rozhodol:

I. Súd sťažnosť oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 8Ek/636/2024 zo dňa 11. 04. 2024 **z a m i e t a**.

II. Oprávnený **n e m á** nárok na náhradu trov konania o sťažnosti proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 8Ek/636/2024 zo dňa 11. 04. 2024.

o d ô v o d n e n i e:

1. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 8Ek/636/2024 zo dňa 11. 04. 2024 vyššia súdna úradníčka návrh oprávneného na vykonanie exekúcie v zmysle ustanovenia § 53 ods. 3 písm. f) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“) zamietla, keď dospela k záveru, že rozhodnutie predložené v tomto exekučnom konaní ako exekučný titul nespĺňa náležitosti vykonateľného rozhodnutia, pretože ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať. Vychádzajúc z podaného návrhu na vykonanie exekúcie a jeho príloh exekučný považovala za nesporné, že oprávnený navrhuje vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozsudku vydaného v spotrebiteľskom spore, pretože predmetom rozhodcovského konania bol spor zo Zmluvy o úvere, ktorú uzatvorili oprávnený a povinný dňa 22. 12. 2005 a ktorú vyhodnotila ako zmluvu spotrebiteľskú. Poukázala na to, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu vydaného v spotrebiteľskom spore, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku či sú kumulatívne splnené všetky podmienky ustanovené v § 53 ods. 3 písm. f) Exekučného poriadku, t.j. či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodca zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, či rozhodcovský rozsudok bol vydaný pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, ako aj to, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva a rozhodcovský rozsudok spĺňajú podmienky podľa osobitných predpisov, a či rozhodcovské rozhodnutie je vykonateľné. Ak súd dospeje k záveru, že nie je splnená či i len jedna z vyššie uvedených podmienok, návrh oprávneného na vykonanie exekúcie zamietne. Táto preskúmvacia fáza exekučného súdu spočíva v tom, že v prípade, ak sa exekúcia má vykonať na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore, exekučný súd má zákonnú povinnosť preskúmať náležitosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy podľa osobitných predpisov (najmä podľa zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v prípade rozhodcovskej zmluvy uzatvorenej pred 01. 01. 2015 a neskôr podľa zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní) a či spotrebiteľský rozhodcovský rozsudok bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie. Vzhľadom na uvedené a po preskúmaní

veci vyššia súdna úradníčka ďalej konštatovala, že keďže rozhodcovská doložka mala byť uzavretá dňa 22. 12. 2005 (ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere), v zmysle prechodného ustanovenia § 73 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia, exekučný súd tak posudzoval platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní účinného do 31. 12. 2014. V zmysle citovaných ustanovení zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní je zrejmé, že na platnú existenciu rozhodcovskej doložky je potrebné splniť okrem iných, podmienku písomnej formy, pričom písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli. Úprava obsiahnutá v zákone o rozhodcovskom konaní o úprave formy rozhodcovskej zmluvy v § 4 je striktná bez možnosti extenzívneho výkladu a formálna podmienka písomnej formy v danom prípade dodržaná nebola (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 245/2010 zo dňa 30. 11. 2011). Vzhľadom na to, že v danom prípade nebola rozhodcovská doložka platne uzatvorená, pretože nebolo preukázané jej písomné dojednanie. Písomná forma by bola zachovaná len v prípade, ak by rozhodcovská zmluva resp. doložka bola obsiahnutá v dokumente podpísanom oboma zmluvnými stranami. Z predložených Všeobecných podmienok poskytnutia úveru (ďalej len „VPPÚ“), ktorých obsahom bola aj rozhodcovská doložka, je však zrejmé, že tento dokument zmluvnými stranami podpísaný nebol. V prípade rozhodcovskej zmluvy ide o zmluvné dojednanie, s ktorým musia zmluvné strany vyjadriť súhlas a na to, aby boli pre zmluvné strany záväzné, zákon vyžaduje, aby boli stranám uzatvárajúcim zmluvu známe alebo aby boli priložené k návrhu zmluvy. Z pripojených listinných dôkazov však nevyplýva či práve predložené VPPÚ boli platné v čase uzavretia zmluvy o úvere, nakoľko z nepodpísaného a dátumom neoznačeného dokumentu to nie je možné vyvodiť. Zároveň oprávnený nepreukázal, že s obsahom VPPÚ povinného aj skutočne oboznámil (najmä s možnosťou neprijat' návrh na uzatvorenie rozhodcovskej doložky). Pokiaľ zmluva o úvere obsahovala predtlačené vyhlásenie povinného o tom, že sa oboznámil s VPPÚ, súhlasí s ich obsahom a prijíma návrhy v nich predložené, uvedené podľa názoru exekučného súdu nie je dostatočné na preukázanie toho, že povinný mal skutočnú vedomosť o tom, že obsahom VPPÚ je aj rozhodcovská doložka. Naopak tento postup oprávneného označila za neštandardný, keď rozhodcovskú doložku zahrnul do VPPÚ bez toho, aby v zmluve o úvere uviedol aspoň odkaz na toto zmluvné dojednanie. V prípade sporu platí, že predpokladanú znalosť obchodných podmienok treba preukázať, pričom dôkazné bremeno zaťažuje toho účastníka, ktorý sa znalosti týchto podmienok dovoľáva. Podľa právneho názoru vyjadreného vyššou súdnou úradníčkou by v danej veci rozhodcovská doložka neobstála ani z pohľadu právnej úpravy neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách obsiahnutej v § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka. Za neprijateľné považovala to, že rozhodcovská doložka bola obsiahnutá vo VPPÚ, ktoré majú povahu univerzálnych podmienok. Spotrebiteľ si tak rozhodcovskú doložku osobitne nevyjednal a nemal na výber, vzhľadom na jej splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami vo VPPÚ, mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým zmluvným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu, ak ho vyvolal dodávateľ. Poukazom na vyššie uvedené skutočnosti vyššia súdna úradníčka dospela k právnenému záveru, že takto koncipovaná rozhodcovská doložka spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa a treba ju označiť za neprijateľnú v zmysle generálnej klauzuly obsiahnutej v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vyššia súdna úradníčka konštatovala, že exekučný titul nie je spôsobilým exekučným titulom v zmysle § 45 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku a návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, v zmysle § 53 ods. 3 písm. f) bod 1 Exekučného poriadku preto zamietla.

2. Proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na vykonanie exekúcie podal oprávnený včas sťažnosť a žiadal, aby Okresný súd Banská Bystrica napadnuté uznesenie zrušil. Sťažnosť odôvodnil tým, že napadnuté uznesenie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Poukázal na to, že oprávnený v postavení veriteľa uzavrel s povinným v postavení dlžníka dňa 22. 12. 2005 zmluvu o úvere č. 4022664, na základe ktorej sa oprávnený zaviazal povinnému poskytnúť úver vo výške 331,94 Eur. Zmluva bola uzavretá podľa ust. § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len ako „Obchodný zákonník“ v príslušnom gramatickom tvare). V zmysle ust. § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka má Zmluva povahu absolútneho obchodu. Aplikácia právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa, nie je možná, nakoľko právny vzťah medzi Oprávneným a Povinným, s prihliadnutím na charakter Zmluvy, nie je vzťahom spotrebiteľským. Ďalej poukázal na to, že podľa neho rozhodcovská zmluva je v spotrebiteľských zmluvách prípustná a nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, keď je možnosť riešenia sporov aj pred všeobecným súdom.

3. Podľa § 202 ods. 1 druhá veta Exekučného poriadku, sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

4. Podľa § 200 Exekučného poriadku, na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

5. Podľa § 239 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. Sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

6. Podľa § 248 CSP, o sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie.

7. Podľa § 250 ods. 1 CSP, ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

8. Súd prvej inštancie (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku), po zistení, že sťažnosť bola podaná včas (§ 242 CSP), oprávnenou osobou - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo uznesenie vydané (§ 240 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je sťažnosť prípustná (§ 239 ods. 1 a 2 CSP), po skonštatovaní, že sťažnosť má zákonom predpísané náležitosti (§ 127 CSP, § 243 CSP), preskúmal napadnuté uznesenie v medziach daných rozsahom a dôvodmi sťažnosti a postupom bez nariadenia pojednávania (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku) dospel k záveru, že sťažnosť nebola podaná dôvodne, a preto ju zamietol.

9. Súd prvej inštancie sa v plnom rozsahu stotožnil s dôvodmi uvedenými v napadnutom uznesení, pre ktoré vyššia súdna úradníčka návrh oprávneného na vykonanie exekúcie zamietla, a preto naň odkazuje. Odôvodnenie napadnutého uznesenia považuje za presvedčivé, dostatočné a jasné, napadnuté uznesenie tak súd prvej inštancie považuje za vecne správne.

10. Na podporu správnosti rozhodnutia vyššej súdnej úradníčky súd prvej inštancie nad rámec k celkovému obrazu prejednávanej veci dopĺňa, že zákonom č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoUNEK“) dal zákonodarca možnosť oprávnenému aj v prípade, že dôjde k zastaveniu starej exekúcie, domáhať sa od povinného vymoženía pohľadávky, a to prostredníctvom opätovného návrhu. Preto oprávnený môže podať opätovný návrh na vykonanie exekúcie, pokiaľ bolo predchádzajúce exekučné konanie ukončené jedným zo spôsobov stanovených v ZoUNEK-u a nebola vymožená pohľadávka oprávneného, pričom § 9 ods. 2 ZoUNEK zároveň uvádza, že pohľadávka oprávneného vymáhaná v starej exekúcii sa po skončení exekučného konania nepremlčí skôr ako ubehne rok. Je potrebné ale zdôrazniť, že hoci sa jedná o opätovný návrh na vykonanie exekúcie, exekučný súd aj v tomto „novom“ exekučnom konaní začatom na základe opätovného návrhu oprávneného musí skúmať formálnu a materiálnu vykonateľnosť exekučného titulu zo svojej úradnej povinnosti, a to ešte pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie konkrétnemu súdnemu exekútorovi, t.j. pred začatím exekúcie (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo/164/1996), kde jednou z podmienok formálnej stránky vykonateľnosti exekučného titulu je aj právomoc, orgánu, ktorý exekučný titul vydal (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. IV.ÚS 78/2011-17 zo dňa 17. 03. 2011 č.k. III. ÚS 86/2010-19 zo dňa 18.02.2010; č. k. II. ÚS 545/2010-15 zo dňa 09. 12. 2010; č.k. III. ÚS 125/2011-17 zo dňa 29.03.2011; č.k. I. ÚS 456/2011-19 zo dňa 23. 11. 2011; č.k. I. ÚS 379/2012-19 zo dňa 22.08.2012, sp. zn. IV. ÚS 104/2019 zo dňa 05. 11. 2019, uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky: 3 Cdo 164/96 zo dňa 27. 01. 1997; 3 MCdo 20/2008 zo dňa 22. 04. 2009; sp. zn. 5 Cdo 109/2010 zo dňa 13. 09. 2010; sp. zn. 4 Cdo 11/2011 zo dňa 23. 06. 2011; 1 MCdo 15/2012 zo dňa 22. 05. 2013). Rovnako tak z ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít vyplýva, že predpokladom pre vedenie exekúcie je existencia vykonateľného rozhodnutia. Ide o predpoklad, na ktorý súd prihliada z úradnej povinnosti. Exekučný súd je oprávnený a zároveň povinný skúmať či exekučný titul bol vydaný orgánom vybaveným právomocou na vydanie takéhoto rozhodnutia. Ak takáto právomoc chýba, ide o právny akt nulitný. Nulitný akt nikoho nezaväzuje a hľadá sa naň tak, akoby neexistoval (R 56/1995, R 58/1997, R 70/1998, R 72/1998). Pokiaľ teda oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské

konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd (R 46/2012). Exekučný súd je však povinný zamietnuť návrh na vykonanie exekúcie, ak pri jeho posudzovaní vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný.

11. S poukazom na vyššie uvedenú ustálenú rozhodovaciu činnosť vyšších súdnych autorít možno jednoznačne konštatovať, že ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, je oprávnený vyvodiť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou zmluvou viazaná. Rozhodcovský rozsudok je totiž explicitne normovaný ako predmet prieskumu zo strany exekučného súdu (§ 53 ods. 3 písm. f) Exekučného poriadku) a za nevykonateľný sa považuje aj rozhodcovský rozsudok vychádzajúci z neplatnej (vrátane neprijateľnej) rozhodcovskej zmluvy, pričom samotná rozhodcovská zmluva má byť pritom predmetom prieskumu (§ 53 ods. 3 písm. f) bod 1 Exekučného poriadku). Súd po preskúmaní sťažnosťou napadnutého uznesenia vyššej súdnej úradníčky konštatuje, že táto náležite vykonala prieskum právomoci rozhodcovského súdu, ktorý predložený exekučný titul vydal a v rámci tohto prieskumu bolo učinené zadosť ustálenej rozhodovacej praxi vyšších súdnych autorít, v súlade s ktorou vyššia súdna úradníčka dospela správne k právnemu záveru, že rozhodcovská doložka, od ktorej právomoc odvodzoval rozhodcovský súd, nebola platne uzatvorená, pretože sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy.

12. K námietke ohľadom nesprávneho právneho posúdenia charakteru zmluvy o úvere uzatvorenej dňa 22. 12. 2005, ktorá založila právny vzťah medzi oprávneným a povinným, musí v prvom rade sťažnostný súd uviesť, že v žiadnom prípade nemôže súhlasiť s právnym názorom prezentovaným oprávneným v podanej sťažnosti. Niet pochybností o tom, že zmluvný vzťah medzi oprávneným a povinným je vzťahom spotrebiteľským. Pri posúdení charakteru zmluvy podľa občianskeho práva upravujúceho spotrebiteľské zmluvy pritom vyššia súdna úradníčka správne vychádzala z § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu podpísania zmluvy, teda v znení účinnom do 31. 03. 2006 a z ustanovení osobitnej právnej úpravy zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom ku dňu uzavretia posudzovanej zmluvy, najmä z ustanovenia § 23a tohto zákona upravujúceho spotrebiteľské zmluvy. Jej právne posúdenie bolo vyčerpávajúce, a preto sťažnostný súd v podrobnostiach naň odkazuje. Právny názor oprávneného, ktorý argumentuje tým, že v prípade dotknutej zmluvy o úvere nešlo súčasne o zmluvu spotrebiteľskú, pretože zmluva o úvere sa spravuje len ustanoveniami Obchodného zákonníka, tak nemá oporu v Občianskom zákonníku a ani v ustálenej rozhodovacej praxi. Sťažnostný súd nepopiera charakter zmluvy o úvere ako absolútneho obchodu, ktorý sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka. Aplikácia Obchodného zákonníka by však znamenala spochybnenie režimu ochrany práv spotrebiteľa obsiahnutého v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.) a v osobitných predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa, ktoré sú voči Obchodnému zákonníku osobitnou prednostne použiteľnou právnou úpravou (lex specialis). Keďže právny vzťah založený zmluvou o úvere bol správne posúdený ako vzťah spotrebiteľský, vyššia súdna úradníčka správne postupovala v zmysle právnej úpravy zaručujúcej povinnému ako spotrebiteľovi ochranu jeho práv.

13. K námietke ohľadom právneho posúdenia rozhodcovskej doložky sťažnostný súd uvádza, že z ustanovení zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, účinných v čase uzatvárania spotrebiteľskej zmluvy, z ktorých vyššia súdna úradníčka pri právnom posúdení návrhu na vykonanie exekúcie oprávneného správne vychádzala, je zrejmé, že na platnú existenciu rozhodcovskej doložky je potrebné splniť okrem iných aj podmienku jej písomnej formy. Písomná forma predmetnej rozhodcovskej doložky obsiahnutej vo VPPÚ však splnená nie je. Základná podmienka pre konštatovanie existencie rozhodcovskej zmluvy vo forme rozhodcovskej doložky k zmluve je totiž písomná forma. Písomná forma je zachovaná, ak je obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami. Na základe VPPÚ bolo preto potrebné ustáliť, či možno považovať uvedené VPPÚ za platnú rozhodcovskú doložku k zmluve. Sťažnostný súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s právnym názorom vysloveným v napadnutom uznesení, ktorý pojednáva o tom, že úprava obsiahnutá v zákone o rozhodcovskom konaní o úprave formy rozhodcovskej zmluvy v § 4 je striktná bez možnosti extenzívneho výkladu a formálna podmienka písomnej formy v danom prípade dodržaná nebola. Ako vyplýva z obsahu zmluvy o úvere a z pripojených VPPÚ, je zrejmé, že nespĺňajú náležitosti, ktoré vyžaduje zákon, teda že by došlo k podpisu uvedených

VPPÚ obidvoma zmluvnými stranami, čím by založili rozhodcovskú doložku. Práve absencia podpisov zmluvných strán na VPPÚ obsahujúcej rozhodcovskú doložku má tak za následok, že z VPPÚ nemožno vyvodit' jednoznačný záver, že obsahujú nepochybný prejav vôle účastníkov zmluvy o úvere, že sú s ňou oboznámení a súhlasia s VPPÚ. Uvedené podľa názoru sťažnostného súdu v žiadnom prípade nenahrádza ani vyhlásenie povinného v zmluve o úvere o tom, že sa s obsahom VPPÚ oboznámil a súhlasí s nimi, pretože toto vyhlásenie je nevýrazne uvedené v texte zmluvy, a teda sťažnostný súd nadobudol pochybnosti o tom či si povinný bol skutočne vedomý toho, čo je obsahom VPPÚ. Vzhľadom na uvedené námietka oprávneného spočívajúca v tom, že rozhodcovská doložka je údajne prejavom vôle zmluvných strán, je tak len v rovine tvrdení, a to bez skutočného preukázania existencie vôle zmluvných strán byť predmetnou rozhodcovskou doložkou viazaní.

14. Sťažnostný súd rovnako súhlasí so záverom prezentovaným vyššou súdnou úradníčkou v napadnutom uznesení, že v prípade predmetnej rozhodcovskej doložky sa jedná o neprijateľnú, a teda neplatnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zmluvná podmienka, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil v rozhodcovskom konaní, bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom a tým aj podkladom pre vykonávanie exekúcie. Sťažnostný súd nepopiera, že rozhodovanie sporov v rozhodcovskom konaní je alternatívnou možnosťou k súdnemu konaniu, avšak ak je spotrebiteľ nútený podrobiť sa v zmysle rozhodcovskej doložky rozhodnutiu vopred veriteľom vo formulári predtlačenej zmluvy určeného rozhodcovského súdu, nemožno hovoriť o individuálne dojednanej podmienke spotrebiteľskej zmluvy. Individuálnosť vyjednaní spočíva v preukázanej možnosti spotrebiteľa ovplyvniť znenie formulárovej zmluvy, predkladanej mu dodávateľom. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 M Cdo 9/2012 zo dňa 16. 01. 2013, rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán, pričom slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Občiansky zákonník v ustanovení § 53 ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia nepovažuje také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V prípade nepreukázania opaku zo strany dodávateľa zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Predpokladom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je teda stav, ak zmluvné podmienky v rozhodcovskej zmluve boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad.

15. V danom prípade, vyššia súdna úradníčka v napadnutom uznesení správne poukázala na to, že rozhodcovská doložka bola obsiahnutá v rámci VPPÚ, ktoré majú povahu univerzálnych podmienok. Spotrebiteľ si tak rozhodcovskú doložku osobitne nevyjednal a nemal na výber, vzhľadom na jej splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami v VPPÚ, mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým zmluvným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu, ak ho vyvolal dodávateľ. V zmysle § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka je zakotvená vyvrátená právna domnienka, že zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom v rámci spotrebiteľského vzťahu sa nepovažujú za individuálne dojednané, ak dodávateľ nepreukáže opak. Bolo tak úlohou oprávneného ako dodávateľa preukázať, že rozhodcovská doložka ako zmluvné ustanovenie bola medzi ním a povinným individuálne dojednaná, pretože právnu domnienku v zmysle uvedeného ustanovenia nie je povinný vyvracať spotrebiteľ ani súd, ale práve dodávateľ. Vychádzajúc z podaného návrhu na vykonanie exekúcie, podanej sťažnosti ako i predloženej rozhodcovskej doložky však súd prvej inštancie musí konštatovať, že oprávnený bez pochybností nepreukázal individuálne dojednanie rozhodcovskej zmluvy, a preto s poukazom na § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie musel prijať záver o tom, že v zmluvnom vzťahu medzi účastníkmi konania k individuálnemu dojednaniu rozhodcovskej zmluvy nedošlo.

16. Ďalej sťažnostnému súdu neuniklo pozornosti, že hoci zo znenia rozhodcovskej doložky ďalej vyplýva, že spory medzi účastníkmi zmluvného vzťahu nemusia byť riešené len v rozhodcovskom konaní, ale aj v súdnom konaní, ide ale len o zdanlivú alternatívu, pretože výber spočíva na žalobcovi, ktorým je vo väčšine prípadov práve dodávateľ, ako veriteľ. Ten sleduje riešenie sporov práve v rozhodcovskom konaní, čo je aj dôvod, pre ktorý rozhodcovskú doložku naformuloval. O doložku, ktorá vyžaduje, aby spotrebiteľ riešil spory výlučne v rozhodcovskom konaní ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa

tejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený nezvratne podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Dôsledkom rozhodcovskej doložky, ktorá je svojou podstatou taktiež spotrebiteľskou zmluvou je, že spotrebiteľovi je odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom vo všetkých prípadoch, ak dodávateľ podá voči spotrebiteľovi žalobu na ním vopred vybranom rozhodcovskom súde. Tu súd prvej inštancie zdôrazňuje, že znenie rozhodcovskej doložky neodporuje síce doslovnému zneniu zákonného ustanovenia, avšak svojimi dôsledkami sleduje ten cieľ, aby predmetné ustanovenie dodržané nebolo, teda zákon obchádza (in fraudem legis).

17. Je potrebné zdôrazniť, že nie každá zmluvná podmienka, ktorá vyvolá nepomer v spotrebiteľskej zmluve v neprospech spotrebiteľa, je neprijateľná. Pokiaľ však je zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý je právnou teóriou aj praxou navyše označený za fakticky nerovný a nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobým mravom. V tomto smere aj Ústavný súd SR v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 55/2011 z 24. 02. 2011 konštatoval, že: „zároveň týmto vzniká základ pre docielenie skutočnej rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako aj bez návrhu súd exekúciu zastaví o plnenie z takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky. Ak by takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou bola samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ ju použije, v takom prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi. Súd zastaví exekúciu v celom rozsahu, ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok rozhodcu alebo rozhodcovského súdu. Iba tak môže súd naplniť cieľ čl. 6 ods. 1 smernice - postarať sa o to, aby spotrebiteľov nekalé podmienky v záujme vyššej kvality života bežných ľudí nezaťažovali“. Súd nechráni spotrebiteľa do tej miery, aby neplnil záväzok, ktorý uzavrel, súd poskytuje ochranu spotrebiteľovi ako už bolo uvedené, iba pokiaľ ide o neprijateľné zmluvné podmienky, nie všetky zmluvné podmienky.

18. Pokiaľ oprávnený poukazyval na viaceré české rozhodnutia, sťažnostný súd predovšetkým zdôrazňuje, že týmito rozhodnutiami nie je v žiadnom prípade viazaný. Podľa čl. 144 ods. 1 Ústavy SR sudcovia sú pri výkone funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom. V tomto ustanovení sú vymedzené pramene práva, ktoré je povinný súd rešpektovať. Všeobecne záväzné sú aj rozhodnutia Ústavného súdu SR vydané v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 6 Ústavy SR. Okrem takto vymenovaných prameňov práva je súdca pri rozhodovaní v konkrétnej veci viazaný aj právnym názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky obsiahnutým v jeho rozhodnutí vydanom v konaní podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy SR na základe návrhu súdu a právnym názorom odvolacieho a dovolacieho súdu v konkrétnej veci. Sťažnostný súd ďalej poukazuje na to, že aj v podmienkach Slovenskej republiky existuje rozsiahla rozhodovacia činnosť súdov v exekučných veciach v oblasti ochrany spotrebiteľa, ktorá sa postupne vyvíjala, pričom postupný vývoj bol reflexiou danej doby, a následne aj reflexiou prijatých legislatívnych zmien. Bez ohľadu však na logický a kontinuálny vývoj právneho názoru súdov a ich posudzovania spotrebiteľských práv, sťažnosťou napadnuté uznesenie vyššej súdnej úradníčky vychádza z rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, ktorá je nielen rozhodovacou praxou aktuálnou, ale vzhľadom na jej vývoj a legislatívne zmeny aj rozhodovacou praxou stabilnou. Inými slovami povedané, záver o neplatnosti rozhodcovskej doložky obsiahnutej vo VPPÚ, na ktorých absentuje podpis zmluvných strán, a teda jednoznačne deklarovaný (práve podpisom) prejav ich vôle byť danou rozhodcovskou doložkou viazaný, je záverom právne správnym a rešpektovaným najvyššími súdnymi autoritami v ich vlastnej rozhodovacej činnosti.

19. V súvislosti s rozhodovaním o sťažnosti oprávneného sťažnostný súd považuje ešte raz za potrebné dodať, že vyššia súdna úradníčka dala jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktoré oprávnenému vyplývajú z predloženého exekučného titulu. Vyššia súdna úradníčka pri posudzovaní návrhu na vykonanie exekúcie a jeho príloh neopomenula bez povšimnutia žiadne relevantné skutočnosti, ktoré majú pre vec podstatný význam, a sťažnosťou napadnuté uznesenie preto spĺňa všetky požiadavky vyplývajúce zo základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru vo vzťahu k odôvodneniu súdneho rozhodnutia a jeho prípadnej arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti. V súvislosti s uvedeným súd ešte poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005, v zmysle ktorého odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového

rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Rovnako ustálená judikatúra ESLP nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

20. Vzhľadom na vyššie prijaté právne závery, exekučný súd nemôže akceptovať ako exekučný titul rozhodcovský rozsudok, pre vydanie ktorého nebola daná právomoc rozhodcovského súdu, nakoľko táto bola nesprávne odvodzovaná od neplatnej rozhodcovskej doložky. Exekučný titul vydaný orgánom, ktorý nemal právomoc na jeho vydanie totiž považuje právna teória i súdna prax za rozhodnutie zdanlivé, ničotné (nulitné - paakt), teda z právneho hľadiska za neexistujúce a nikoho nezaväzujúce. Na nulitný akt sa hľadí tak, akoby neexistoval. Takýto exekučný titul je potom v rozpore s ustanoveniami Exekučného poriadku (vykonateľný exekučný titul v zmysle § 45 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku), a preto návrhu na vykonanie exekúcie, ktorým sa navrhuje vykonanie exekúcie na základe nespôsobilého exekučného titulu nebolo možné vyhovieť a sťažnosť oprávneného bolo potrebné ako nedôvodnú zamietnuť.

21. O trovách konania v časti rozhodovania o podanej sťažnosti oprávneného rozhodol súd podľa § 262 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP za použitia čl. 4 ods. 2 CSP tak, že v konaní o oprávneným podanej sťažnosti neúspešný oprávnený nemá nárok na ich náhradu, keď jeho sťažnosť bola v celom rozsahu zamietnutá. Nárok na náhradu trov konania nebolo možné priznať povinnému, pretože do vydania poverenia na vykonanie exekúcie je účastníkom konania len oprávnený (§ 35 ods. 1 Exekučného poriadku) a navyše o podanej sťažnosti povinný nemal ani vedomosť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP).

Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti tomuto uzneseniu nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku). (§